

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Наглядової ради
Приватного акціонерного товариства
«Страхова компанія «НАДІЙНА»
Протокол засідання Наглядової ради
№42 від 20.06.2024р.
Голова Наглядової ради _____

СТРАТЕГІЯ
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «НАДІЙНА»
(ідентифікаційний код 34350924)

нова редакція

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Стратегія управління ризиками ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «НАДІЙНА» (далі – Стратегія управління ризиками) є внутрішнім документом ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «НАДІЙНА» (далі - Товариство) та затверджується з метою створення у Товаристві комплексної та адекватної системи управління ризиками, що має враховувати специфіку діяльності Товариства та установлені Національним банком України вимоги до такої системи, зокрема щодо виконання функції управління ризиками підрозділом з управління ризиками та/або головним ризик - менеджером.

1.2. Стратегія управління ризиками Товариства базується та розроблена відповідно до вимог Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14.12.2021 № 1953-IX, Закону України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909- IX (далі – Закон про страхування), Положення про вимоги до системи управління страховика, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 27.12.2023, № 194 (далі – Положення про вимоги до СУС), інших нормативно-правових актів Національного банку України (далі – Регулятор), які введені у дію з 01 січня 2024 року та встановлюють, крім інших вимог, вимоги до системи управління страховика, яка повинна відповідати наступним критеріям:

1.2.1. прозорості організаційної структури з чітким розподілом обов'язків та повноважень органів управління та контролю;

1.2.2. ефективності системи внутрішнього контролю (сукупність заходів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту та актуарної функції), у тому числі у разі передачі таких функцій на аутсорсинг;

1.2.3. належного рівня системи стримувань та противаг;

1.2.4. відповідності керівників страховика та ключових осіб кваліфікаційним вимогам;

1.2.5. високого рівня корпоративної культури.

1.3. Регулювання та нагляд за страховими компаніями здійснюється Регулятором за ризик-орієнтованим підходом. В основу реалізації ризик-орієнтованого підходу закладено низку принципів, одним з яких є принцип раннього виявлення та вчасного реагування — оцінка потенційних ризиків та їх виявлення на ранній стадії для своєчасної подальшої комунікації чи вжиття відповідних заходів, що підтверджує важливість оцінки ризиків страхових компаній та управління ними. Ключова мета ризик-орієнтованого пруденційного нагляду за фінансовими установами — оцінка поточної та майбутньої платоспроможності і виявлення наявних та потенційних ризиків для платоспроможності на ранніх етапах.

1.4. Відповідно, Товариство повинне створити, впровадити та підтримувати комплексну та адекватну систему управління ризиками відповідно до вимог Закону про страхування та Положення про вимоги до СУС, яка включає:

1.4.1. задокументовану стратегію управління ризиками, яка узгоджується із загальною стратегією (стратегією розвитку) Товариства та діяльністю Товариства (включаючи функції, передані на аутсорсинг);

1.4.2. визначену процедуру прийняття рішень у Товаристві, відповідно до якої керівники Товариства, особи, які виконують ключові функції, під час прийняття рішень беруть до уваги інформацію, отриману в межах системи управління ризиками;

1.4.3. політику управління ризиками, яка впроваджує стратегію управління ризиками Товариства, сприяє механізмам контролю та враховує специфіку діяльності Товариства, його розмір, складність, обсяги, види, характер здійснюваних Товариством операцій;

1.4.4. Процедури та процеси звітності, які необхідні для виявлення, вимірювання (оцінки) ризиків, і забезпечують інформування про суттєві й інші ризики, визначені в політиці управління ризиками Товариства, на які наражається Товариство, та активний моніторинг та аналіз ефективності системи управління ризиками, а також унесення відповідних змін до системи управління ризиками (або її компонентів) за потреби.

1.5. Терміни, що використовуються у цій Стратегії управління ризиками, наведені у значеннях, визначених законами та нормативно-правовими актами Регулятора.

2. ОСНОВНІ ЦІЛІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

2.1. Система управління ризиками є системним підходом Товариства, що направлений на забезпечення виявлення, вимірювання (визначення), моніторинг, звітування, контроль та аналіз всіх суттєвих ризиків Товариства на постійній основі з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків).

2.2. Ефективна, комплексна та адекватна система управління ризиками є гарантією досягнення Товариством тактичних та стратегічних цілей, здійснення прибуткової діяльності, як в умовах звичайного перебігу бізнесу, так і в періоди кризових явищ та стресових ситуацій.

2.3. Основні цілі управління ризиками, які має досягати Товариство:

2.3.1. сталий розвиток в рамках реалізації стратегії розвитку та плану діяльності Товариства та убезпечення від ризику неплатоспроможності;

2.3.2. ефективне використання фінансових ресурсів з метою досягнення цілей діяльності, запобігання помилкам та втратам;

2.3.3. забезпечення впевненості учасників Товариства та інших зацікавлених осіб в можливості Товариства здійснювати безперервну діяльність, щоб прийняті Товариством ризики не створювали загрози для існування Товариства;

2.3.4. контроль достатності капіталу для покриття суттєвих ризиків Товариства;

2.3.5. утримання профілю ризику в межах цільового діапазону для сукупного рівня ризик-апетиту та інших показників ризик-апетиту (як кількісних, так і якісних);

2.3.6. уникнення та/або мінімізації небажаних ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення вразливості до ризиків;

2.3.7. забезпечення отримання своєчасної та якісної інформації для прийняття управлінських рішень;

2.3.8. посилення конкурентних переваг Товариства внаслідок здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня прийнятих ризиків, підвищення ефективності управління ризиками та збільшення ринкової вартості Товариства, збереження надійності Товариства при розширенні продуктового ряду;

2.3.9. досягнення Товариством операційних, інформаційних цілей та комплаєнс-цілей, визначених у внутрішніх документах, стратегії та плані діяльності Товариства.

3. КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

3.1. Товариство зобов'язане на постійній основі забезпечувати ефективність своєї системи управління ризиками, яка повинна відповідати вимогам Закону про страхування та вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора до системи управління страховика.

3.2. Товариство створює комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками з урахуванням особливостей своєї діяльності, характеру та обсягів своїх операцій та профілю ризику, яка відповідає таким ключовим принципам:

3.2.1. ефективність – забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків Товариства та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Товариства. *Товариство зосереджує свої зусилля на ключових ризиках;*

3.2.2. своєчасність – забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях. *Товариство оперативно реагує на нові ризики, ідентифікує ризики, притаманні новим операціям, видам та програмам страхування/страховим продуктам;*

3.2.3. структурованість – забезпечення розподілу функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Товариства та їх відповідальності згідно з таким розподілом. *Товариство створює організаційну структуру, у якій усі процеси управління ризиками чітко визначені та відповідають вимогам чинного законодавства та меті цієї Стратегії;*

3.2.4. розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій Товариства) – уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції Товариства та виконує функції контролю;

3.2.5. всебічність та комплексність – охоплення всіх видів діяльності Товариства на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу

ризиків. Товариство створює системи оцінки ризиків, які охоплюють усі джерела виникнення ризиків та відповідають масштабам діяльності Товариства.

3.2.6. пропорційність (адекватність) – відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Товариства, а також рівню складності операцій, що здійснюються Товариством;

3.2.7. незалежність – свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання головним ризик-менеджером (CRO), головним комплаєнс-менеджером (CCO), відповідальним актуарієм та головним внутрішнім аудитором своїх функцій;

3.2.8. конфіденційність – обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення, тобто недопущення розголошення інформації особам, у яких відсутні повноваження щодо її отримання;

3.2.9. ризик-орієнтованість – застосування більш поглиблених і частіших заходів з контролю до тих видів / сфер діяльності Товариства, яким притаманні більші ризики;

3.2.10. безперервність – здійснення управління ризиками на постійній основі та своєчасне попередження, виявлення та усунення недоліків системи управління ризиками;

3.2.11. інтегрованість – порядок та процедури управління комплаєнс-ризиком є складовою частиною всіх процесів діяльності та корпоративного управління Банком;

3.2.12. обізнаність – сприяння розвитку культури управління ризиками щодо повного усвідомлення ризиків, притаманних діяльності Товариства, шляхом забезпечення своєчасного та повного (з належним рівнем деталізації) розкриття інформації щодо наявних ризиків для їх всебічної оцінки та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень/вжиття управлінських заходів;

3.2.13. обачність – досягнення Товариством цілей його діяльності, виходячи з консервативних припущень, та беручи до уваги певну вірогідність помилкових суджень чи рішень керівників та/або працівників Товариства.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ, ЯКІ ОХОПЛЮЄ СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

4.1. Система управління ризиками Товариства має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію (зниження до контрольованого рівня) всіх суттєвих ризиків діяльності Товариства з урахуванням розміру Товариства, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних Товариством операцій, організаційної структури та профілю ризику Товариства.

4.2. Система управління ризиками Товариства повинна враховувати всі обґрунтовано передбачувані суттєві ризики, на які наражається Товариство, як наявні (реалізовані, поточні), так і потенційні (нереалізовані).

4.3. Відповідно до вимог Закону про страхування, система управління ризиками Товариства має охоплювати такі напрями:

- 4.3.1. андеррайтинг та формування технічних резервів;
- 4.3.2. управління активами та зобов'язаннями;
- 4.3.3. інвестування;
- 4.3.4. управління ризиком ліквідності;
- 4.3.5. управління ризиком концентрацій;
- 4.3.6. управління операційним ризиком;
- 4.3.7. перестраховання та інші інструменти зниження ризику;
- 4.3.8. інші визначені нормативно-правовими актами Регулятора напрями.

4.4. Товариство у своїй системі управління ризиками зобов'язане також враховувати вимоги, визначені в Положенні про вимоги до СУС щодо особливостей управління за окремими видами ризиків і напрямками діяльності Товариства.

4.5. Видами ризиків, які повинні охоплюватися системою управління ризиками Товариства, відповідно до Положення про вимоги до СУС, включаючи їх вимірювання (оцінку), є такі:

- 4.5.1. андеррайтинговий ризик;
- 4.5.2. операційний ризик;
- 4.5.3. ринковий ризик;
- 4.5.4. кредитний ризик.

4.6. Товариство має право збільшувати перелік видів ризиків, визначений пунктом 4.5. Стратегії та самостійно встановлювати критерії, за якими визначатиметься суттєвість інших видів ризиків, та визначати порядок виявлення таких ризиків.

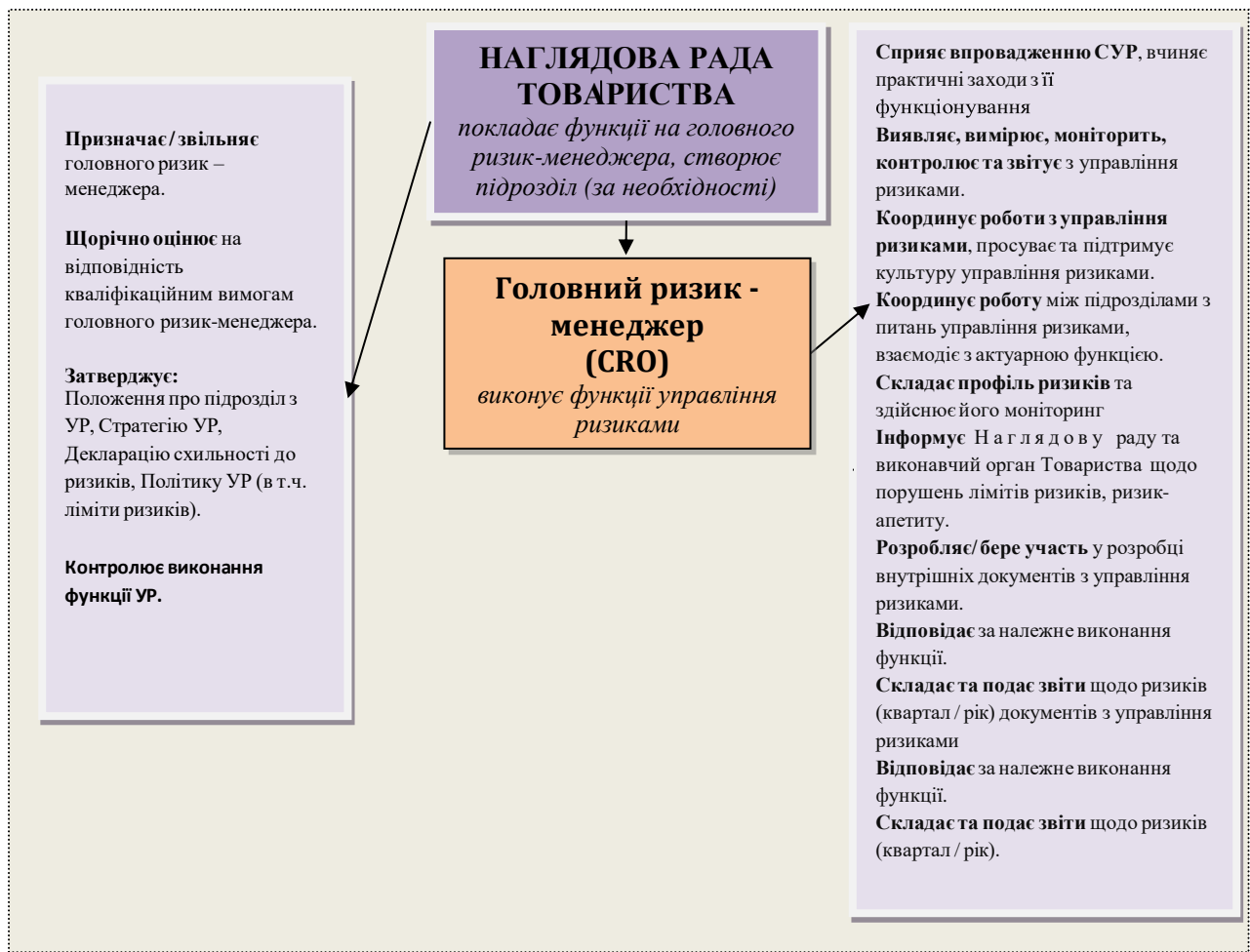
4.7. Перелік суттєвих видів ризиків, притаманних діяльності Товариства, визначається окремими внутрішніми документами Товариства з питань управління ризиками.

4.8. Товариство, в процесі запровадження системи управління ризиками, також може розробляти та затверджувати окремі політики щодо управління певними видами ризиків, методики, інструкції та інші внутрішні документи.

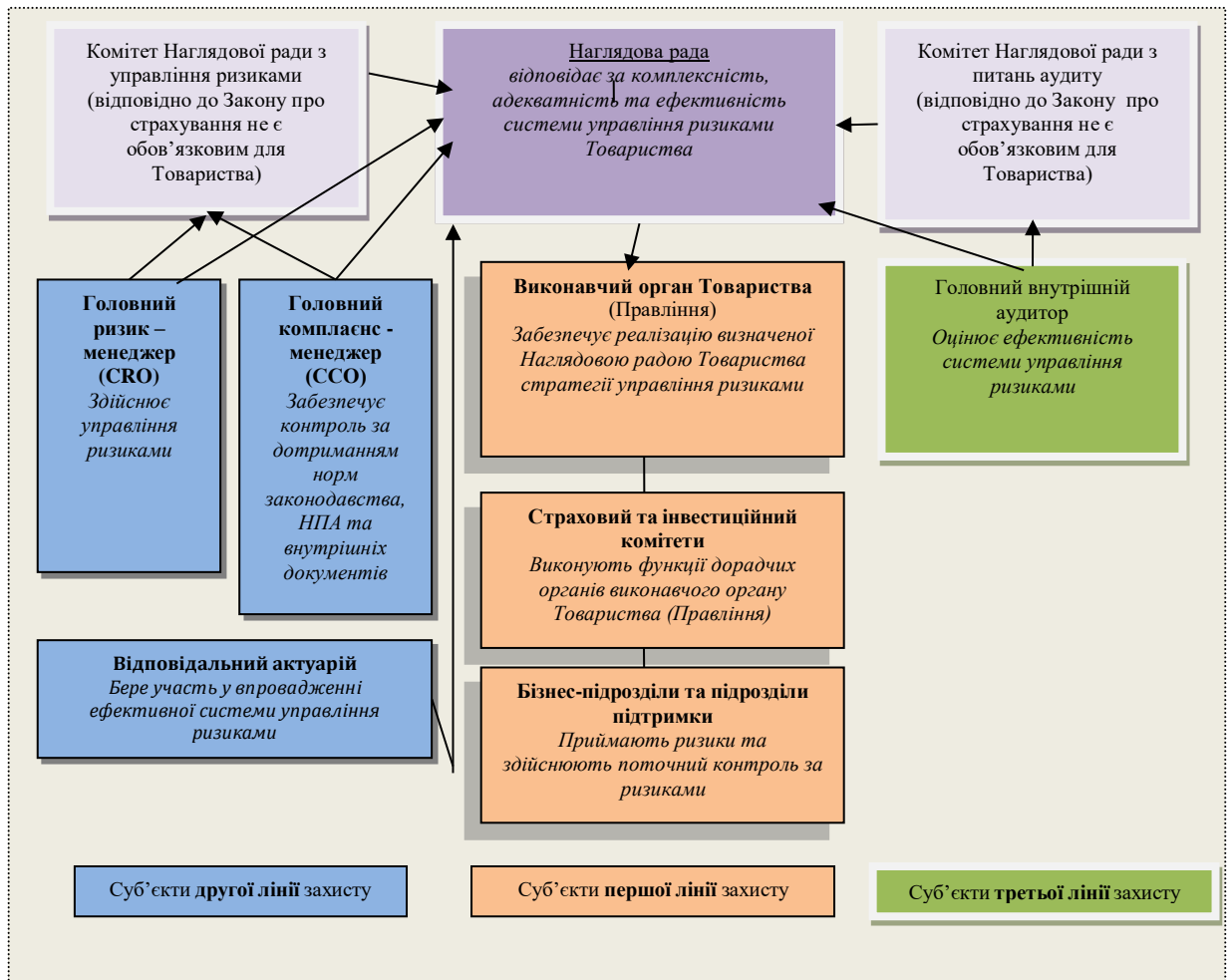
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ ТА ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

5.1. Товариство, відповідно до норм Закону про страхування, може не утворювати окремі підрозділи з управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та покласти функції цих підрозділів на головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера, які є ключовими особами Товариства, відповідальними за виконання функцій з управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс).

5.2. Функція управління ризиками:

5.3. Товариство створює організаційну структуру (зображено на схемі), яка повинна забезпечувати побудову комплексної, ефективної та адекватної системи управління ризиками відповідно до цієї Стратегії управління ризиками та норм чинного законодавства.

5.4. Процес ризик-менеджменту у Товаристві повинен охоплювати усі його структурні рівні - від вищого управлінського рівня до рівня, на якому безпосередньо приймаються та/або генеруються ризики. Кожен співробітник повинен відповідати за управління ризиками в межах своїх повноважень.

5.5. Учасниками (суб'єктами) процесу управління ризиками є:

- 5.5.1. Наглядова ради Товариства та її комітети (у разі їх створення);
- 5.5.2. Виконавчий орган Товариства (Правління) та його комітети;
- 5.5.3. підрозділи, безпосередньо залучені до процесу надання страхових послуг (бізнес-підрозділів) та підрозділів підтримки діяльності Товариства;
- 5.5.4. головний ризик-менеджер;
- 5.5.5. головний комплаєнс-менеджер;
- 5.5.6. відповідальний актуарій;
- 5.5.7. головний внутрішній аудитор.

5.6. Організація процесу управління ризиками з функціональної точки зору передбачає налагодження процесів та чіткого розподілу обов'язків між підрозділами Товариства із застосуванням **моделі трьох ліній захисту**:

5.6.1. **перша лінія** – на рівні підрозділів, безпосередньо залучених у процес надання страхових послуг (бізнес-підрозділів) та підрозділів підтримки діяльності Товариства.

Суб'єкти першої лінії захисту виконують наступні функції: здійснюють заходи з виявлення та інформування про ризики, пов'язані зі своєю діяльністю, відповідно до вимог Положення вимоги до СУС та внутрішніх документів Товариства.

5.6.2. **друга лінія** - на рівні головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера та відповідального актуарія Товариства.

Суб'єкти другої лінії захисту здійснюють наступні функції:

а) забезпечують організацію, здійснюють контроль та моніторинг впровадження внутрішніх документів, включаючи документи з питань культури управління ризиками, та виконання суб'єктами першої лінії захисту покладених на них функцій, включаючи виконання заходів з контролю;

б) здійснюють контроль за виявленням та своєчасним інформуванням про виявлені ризики, пов'язані з їх діяльністю;

в) контролюють дотримання лімітів ризиків, встановлених для окремих підрозділів Товариства та в межах таких підрозділів;

г) враховують у процесі прийняття рішень інформацію, отриману в межах системи управління ризиками;

г) забезпечують складання та своєчасне подання звітності, підготовка якої належить до компетенції відповідного підрозділу (ключової особи);

д) здійснюють контроль за дотриманням вимог законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг, внутрішніх документів та процесів;

е) складають звіти в межах компетенції щодо управління ризиками та контрольної діяльності/моніторингу, які мають бути подані для оцінки та розгляду Наглядовій раді та Дирекції Товариства (за потреби);

є) виконують інші функції з управління ризиками, визначені нормативно-правовими актами Регулятора та внутрішніми документами Товариства.

5.6.3. **третья лінія** - на рівні головного внутрішнього аудитора Товариства щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками.

5.7. Товариство зобов'язане забезпечити розподіл функцій у межах системи трьох ліній захисту з дотриманням обмежень щодо конфлікту інтересів на рівні керівників, підрозділів, працівників першої, другої і третьої ліній захисту, а також незалежність другої та третьої ліній захисту.

5.8. З організаційної точки зору управління ризиками повинне відбуватися на всіх рівнях Товариства з урахуванням наступного:

5.8.1. організаційна структура управління ризиками повинна передбачати чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма суб'єктами системи управління ризиками та працівниками Товариства, а також їх відповідальність згідно з таким розподілом;

5.8.2. Товариство повинно враховувати необхідність забезпечення взаємозаміни працівників, з метою уникнення негативного впливу на ефективність функціонування системи управління ризиками, у разі тимчасової відсутності працівника або його звільнення;

5.8.3. Товариство повинно забезпечувати наявність належної кількості кваліфікованих і досвідчених працівників, виходячи з потреб організаційної структури системи управління ризиками.

6. ВНУТРІШНІ ДОКУМЕНТИ ТОВАРИСТВА З ПИТАНЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

6.1. Товариство, у межах системи управління ризиками, розробляє і впроваджує внутрішні документи з питань управління ризиками з урахуванням вимог Закону про страхування та Положення про вимоги до СУС.

6.2. Внутрішні документи Товариства розробляються у формі стратегій, політики, положень, процедур, які документально закріплюють процес управління ризиками та враховують вимоги цієї Стратегії управління ризиками та норми чинного законодавства.

6.3. Товариство розробляє та затверджує, в межах системи управління ризиками, крім цієї Стратегії управління ризиками, такі внутрішні документи:

6.3.1. Декларацію схильності до ризиків, яка визначає: рівень ризик-апетиту, який повинен узгоджуватись із загальною стратегією (стратегією розвитку) Товариства та впроваджуватись в його діяльність; види ризиків, щодо яких Товариство прийняло рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання плану діяльності Товариства; види ризиків, яких Товариство повинне уникати.

6.3.2. Політику управління ризиками, включаючи ліміти ризиків, яка повинна містити: класифікацію, перелік ризиків, критерії суттєвості; процеси виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю та звітування про ризики, зокрема методи, інструменти вимірювання тощо; ліміти ризиків та порядок контролю; особливості управління ризиками за напрямками діяльності; звітність (періодичність, склад тощо); погодження відхилень; процедура ескалації ризиків; положення підрозділу з управління ризиками/головного ризик-менеджера.

6.4. Товариство має право об'єднувати окремі внутрішні документи в один або кілька документів, не порушуючи вимог Положення про вимоги до СУС щодо їх розробки, наповнення, затвердження, перегляду та інших вимог.

6.5. Внутрішні документи з питань управління ризиками повинні визначати також порядок взаємодії між усіма організаційними рівнями Товариства, включаючи керівників Товариства.

6.6. Товариство своєчасно переглядає та оновлює (актуалізує) внутрішні документи з питань управління ризиками з урахуванням змін у законодавстві України, дія яких поширюється на Товариство, змін у профілі ризиків Товариства, а також з урахуванням інших внутрішніх чи зовнішніх подій та/або обставин.

6.6. Усі зміни в системі управління ризиками Товариства, а також причини таких змін повинні бути задокументовані і підлягають затвердженню Наглядовою радою Товариства. Внутрішні документи з питань управління ризиками Товариства повинні бути доступними для внутрішнього аудиту, зовнішнього аудиту та Регулятора для проведення ними відповідних оцінок ефективності системи управління ризиками.

6.7. Товариство зобов'язане дотримуватися положень та вимог внутрішніх документів, що регулюють діяльність Товариства з управління ризиками.

6.8. Наглядова рада Товариства здійснює контроль за дотриманням внутрішніх документів Товариства в межах системи управління ризиками з урахування вимог чинного законодавства.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Ця Стратегія управління ризиками затверджується Наглядовою радою Товариства та набуває чинності з моменту її затвердження, якщо інше не визначено рішенням Наглядової ради.

7.2. Цю Стратегію управління ризиками Товариства також оцінюють призначені на відповідні посади головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер.

7.3. Ця Стратегія управління ризиками підлягає перегляду та оновленню (актуалізації) не рідше, ніж один раз на рік. Особа, відповідальна за актуалізацію – головний ризик - менеджер Товариства (CRO).

7.4. Усі зміни до цієї Стратегії управління ризиками затверджуються Наглядовою радою Товариства.

7.5. У разі невідповідності окремих положень Стратегії управління ризиками нормам чинного законодавства України, до моменту внесення змін до неї, застосовуються норми чинного законодавства України, а також положення, що не суперечать нормам чинного законодавства України.